

Tescil No	: 162
Koruma Tarihi	: 03.12.2009
Başvuru No	: C2009/043
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe Adı
Başvuru Sahibi	: Bodrum İlçesi Turunçgil Üretici Birliği İktisadi İşletmesi
Başvuru Sahibinin Adresi	: Cumhuriyet Cd. No:134/A Ortakent Bodrum MUĞLA
Ürünün Adı	: Mandarin
Coğrafi İşaretin Adı	: Bodrum Mandarin
Kullanım Biçimi	: Markalama
Coğrafi Sınırları	: Bodrum mandarini, Yarımada'nın Ortakent-Yahşi, Bitez, Gümüşlük, Turgutreis, Gündoğan, Konacık, Göltürkbükü beldeleri ve bu beldelere bağlı köylerde yetişmektedir.

Diğer bilgiler ektedir.

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret; 11.12.2011 tarih ve 28139 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiştir. 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 12 nci maddesi gereğince 03.12.2009 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

Tescil No : 162
Coğrafi İşaret : Bodrum Mandarinini

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Bodrum yerli mandarinini ekolojik istekleri

Bodrum mandarinini hafif serin iklim ister. Fazla soğuktan ve ani iklim değişikliklerinden hoşlanmaz.

Denize kıyısı bulunan Bodrum yarımadası, iklim itibariyle Ege ve Akdeniz iklimlerinin karışımından oluşan bir iklime sahiptir. Yarımada olarak bir mikroklima özelliğine sahiptir. Yaz ayları sıcak ve kurudur, hemen hemen hiç nem bulunmaz. Kış ayları ise ılımandır ve yağış olmasına rağmen nem oranı düşüktür. Zengin bitki örtüsüne sahiptir. Toprak kireçlidir ve mineral maddeler bakımından zengin olduğu gibi yer altı su kaynakları da boldur.

Bu ekolojik özellikler Bodrum yarımadasında yetişen Bodrum mandarininin verim ve kalitesinin (renk, tat, aroma vb.) diğer bölgelerde yetişenlere göre daha yüksek olmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla Bodrum mandarinini Bodrum mandarinini ile özleşmiştir. Bu da Bodrum Yarımadası'nda yetişen Bodrum Mandarinini'ni diğer yörelerde yetişenlerden farklı kılmaktadır.

Bodrum mandarininin meyve özellikleri

Meyveleri küçük-orta iriliktir ve yassı şeklindedir. Meyvenin sap dibi kısmında oluklar bulunur. Olgunluk döneminde açık sarı veya turuncu portakal renkli olan kabuğu, ince ve hafif pürüzlüdür. Meyve ayrıca albedo kırılması denilen fizyolojik bozulmaya duyarlı ve puflaşmaya eğilimi yüksektir. Kabuğu kolay soyulur ve kabuktaki eterik yağlar nedeniyle kendisine özgü çok hoş bir kokuya sahiptir. Dilim duvarları orta sıklıdır ve portakal rengi olan meyve eti gevrek, oldukça sulu, hoş kokulu ve lezzetlidir.

Türkiye koşullarında ortalama meyve ağırlığı 87.6 gr, meyve uzunluğu 52.65 mm, meyve genişliği 60.78 mm'dir. Çekirdek sayısı meyve başına 19 adet civarında olup, suda çözülebilir kuru madde oranı %9.74, titre edilebilir asit miktarı %1.23 olup, suda çözülebilir kuru madde oranı/asit oranı 7.69'dur. Olgunluk döneminde usare miktarı %42.35'dir. Meyve kabuğu orta ince kalınlıkta olup kabuk kalınlığı 3.22 mm'dir.

Meyve kasım ayında sararmaya başlar, aralık ayı sonunda olgunlaşır. Meyve çok hızlı bir şekilde aşırı olgunluğa gelir, hızlı bir şekilde puflaşır, suyunu kaybeder ve asitlik azalır. Olgunluk döneminde, nemli koşullar varsa çok hızlı bir şekilde puflaşma görülür. Olgunlaştıktan sonra ağaç üzerinde uzun süre kalmaz, dökümlere duyarlıdır. Taşıma ve depolamaya pek elverişli değildir.

Bodrum mandarininin bitkisel özellikleri

Ağacı yavaş büyür ve orta iriliktir. Oldukça sık taç yapısına sahiptir ve hemen hemen dikensizdir. Dal sayısı çok fazla, ince, boğum araları kısadır. Söğüt yaprağına benzer çok küçük dar yaprakları vardır. Soğuğa dayanıklı, çok verimli ve mutlak periyodisite gösterir. Tozlanma ve dölllenme özelliği iyi olduğundan dolayı çok iyi bir baba çeşittir.

Normal olarak ağaçlar 3 yaşından itibaren meyve vermeye başlar. Gövde kalınlığı 10-12 yaşlarına geldiğinde 20cm kalınlığa ulaşabilir.

Tescil No : 162
Coğrafi İşaret : Bodrum Mandarinini

Üretim Metodu:

Bahçe Kurulması ve Bakımı

Dikimden önce mümkünse bahçe tesis edilecek toprağın tesviyesi yapılmalı, pulluk tabanı olarak bilinen sert geçirimsiz tabakanın mutlaka kırılması gereklidir. Bu tabakanın kırılması için en uygun zaman toprakların kuru olduğu aylardır. Bahçe içerisinde mutlaka temiz su kaynağı olmalıdır.

Bahçe kurulacak yerlerin hakim rüzgarlara karşı korunması gerekir.

Bodrum Mandarinini yetiştiriciliği için 1 cm çapında Troyer sitranjı veya Carrizo sitranjı gibi turuncgil anaçları üzerine göz aşısı yapılarak çoğaltılır. Sertifikalı ve virüsten arındırılmış sağlıklı fidanlar dikilerek bahçeler oluşturulur.

Dikim mesafesi toprak yapısı, kullanılan anaç, toprağın eğimi ve dikim yöntemine göre sıra arası 4.0-5.0m ve sıra üzeri 2.5-5.0m arasında değişmektedir. Yerli mandarin bahçelerinde sulamaya hava sıcaklığına bağlı olarak mayıs ayı sonu veya haziran ayında başlanır. Sulama şekli salma sulama veya damlama sulama şeklindedir. Salma sulama yöntemiyle sulamada bahçelerin yılda en az 6 kez sulanması gerekmektedir. Damlama sulama yöntemiyle sulama üreticilere tavsiye edilmektedir. Yabancı otla mücadele toprak işleme veya yabancı ot ilaçları ile yapılmalıdır. Toprak mutlaka tavında işlenmelidir. Gübreleme, damla sulama yöntemi kullanılıyorsa fertigasyon yöntemiyle gerçekleştirilmelidir. Salma sulama yöntemi kullanılıyorsa fosfor ve potaslı gübreler aralık-şubat, azotlu gübreler ise şubat sonu-haziran ayı başında verilmelidir. Fosforlu gübreler, taç izdüşümüne açılan karıklara yanmış çiftlik gübresi ile birlikte karıştırılarak verilmelidir. Potasyumlu ve azotlu gübreler taç izdüşümüne verilerek toprakla karıştırılmalıdır. Budamaya hasattan hemen sonra ocak, şubat aylarında başlanmalı ve çiçeklenmeden önce tamamlanmalıdır. Ağaçlar nisan-mayıs aylarında çiçeklenir ve meyve tutumu gerçekleşir. Meyveler kasım ayında normal büyüklüğe ulaşır. Kasım ayından itibaren meyve rengi değişmeye başlar. Aralık ayında sarımtırak portakal rengine döner ve orijinal rengin alır. 15 aralık ayından sonra meyveler tam olgunluğa ulaşır ve Bodrum Yerli mandarini kendine has mükemmel kokusuna ve tadına kavuşur.

Muhafazası

15 Aralıktan sonra hasadına başlanan Bodrum yerli mandarini normal hava koşullarında şubat ayı sonuna kadar ağaç üzerinde muhafaza edilebilir. Başka bir deyişle 15 Aralık - Şubat sonu hasat dönemidir. Meyveler ağaçtan makasla dikkatlice kesilerek alınır ve küfelere konur ve kasalara aktarılır. 20-22 kg'lık bahçe kasaları ile paketleme evlerine sevk edilir. 8-12-16 kg'lık kasalarla ambalajlanır. Birlik logosu kullanılarak satışa sevk edilir. Toplanan ürün normal şartlar altında 10 gün, 4-6 °C sıcaklıktaki soğuk depolarında ise 21 gün süreyle muhafaza edilebilir.

Denetleme:

Bodrum mandarininde teknik ve kültürel uygulamaların yapılması, yöntemine uygun olarak bakım işlemlerinin yapılması, yetiştirilmesi ve pazarlaması gibi konuların uygunluk denetimini, Bodrum İlçesi Turuncgil Üretici Birlik Başkanlığı koordinatörlüğünde; Bodrum Belediyesi, Bodrum İlçe Tarım Müdürlüğü, Bodrum Ticaret Odası, Gümüşlük Belediyesi, Ortakent Yahşi Belediyesi, Bitez Belediyesi'nden konunun uzmanı 1 er kişiden oluşan toplam 6 kişilik komisyon tarafından yılda en az iki kez yapılır. İhtiyaç duyulduğunda ve şikayet halinde her zaman 555 sayılı KHK hükümleri geçerlidir.